

Starosty z francouzského regionu Grand Est zajímá výběr lokality pro uložení jaderného odpadu na Vysočině

25.4.2023 - Jitka Svatošová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek seznámil starosty z francouzské lokality Bure na hranici departementů Meuse a Haute-Marne a zástupce francouzské Národní agentury pro nakládání s radioaktivním odpadem (ANDRA) s aktuální energetickou skladbou České republiky, s lokacemi současných tuzemských dočasných povrchových úložišť jaderného odpadu a popsal stručně také obě ze čtyř vytipovaných lokalit pro eventuelní vybudování trvalého úložiště situované právě v Kraji Vysočina.

Zahraniční hosté potvrdili, že zásadní pro jejich rozhodnutí o budoucím umístění úložiště bylo to, že mu v jejich regionu předcházela intenzivní téměř 30letá otevřená diskuze nejen s odborníky, národními institucemi, ale i s občany regionu. „Veřejnost v této věci nebyla zcela jednotná, ale nyní je více lidí spíše pro výstavbu než lidí, kteří výstavbu úložiště v oblasti Meuse/Haute-Marne odmítají. Tato skupina navíc není z podstatné části tvořena místními, ale spíše mimoregionálními aktivisty, kteří v rámci Francie odmítají různé veřejné projekty,“ uvedl zástupce agentury ANDRA Patrice Torres.

„I přesto, že jaderná energie patří mezi tuzemské energetické pilíře a o řešení budoucího uložení vyhořelého jaderného paliva by mělo být do několika let definitivně rozhodnuto, obcím v užším výběru stále chybí důsledná komunikace ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu i odpovědné Správy úložišť radioaktivních opadů. Vláda například nenabízí ekonomickou kompenzaci, pravděpodobně podcenila legislativní přípravu, průzkum bohužel nedoprovází stálé sdílení informací s místní komunitou, což logicky v lidech vzbuzuje velkou nedůvěru,“ upozornil na skutečnosti českého prostředí hejtman Kraje Vysočina Vítězslav Schrek.

Francouzští hosté se v doprovodu náměstkyně hejtmana Kraje Vysočina pro oblast regionálního rozvoje Hany Hajnové na vlastní žádost setkali se svými vysočinskými protějšky z lokality Hrádek na Vysočině. Starosta Dolní Cerekve Zdeněk Dvořák seznámil hosty se situací v jeho katastru. Francouzské hosty udivila situace, kdy výběr lokality pro budoucí úložiště nemá Česká republika aktuálně upraven odpovídající legislativou, rozhodnutí centrálních orgánů se mění v čase a lidé nemají s dostatečným předstihem informace o krocích, např. průzkumech, které jsou v jejich těsném sousedství prováděny, ani jejich dostatečné vysvětlení. Na francouzské straně má výběr lokality zákonnou podporu už od roku 1991, dokumentace má několik tisíc stránek a je stále doplňována. Výstavba a ukládání je naplánována na období následujících asi 120 let. Budování však ještě nebylo zahájeno. „Nechápeme nyní umístění úložiště jako ničení krajiny, ale jako průmyslový a ekonomický rozvoj území, kdy zároveň řešíme ochranu naší přírody a životního prostředí před kontaminací nebezpečným odpadem. Je to součást rozvoje naší energetiky. Zásadní pro nás bylo zřízení výzkumného pracoviště, které dává podložené odpovědi na otázky nejen odborníků, ale i veřejnosti. Navíc v našem případě jde o úložiště, jehož odpad může být stále využit, a to až do chvíle, kdy se definitivně rozhodne o jeho nevratném uložení. Toto rozhodnutí bude až na budoucích generacích. Je tu tedy šance na další využití potenciálu jaderného odpadního materiálu,“ uvedl Patrice Torres. Starostové z lokality Bure v diskusi s občany Dolní Cerekve a okolí jeho slova potvrzovali.

Obě skupiny starostů se shodly, že k nalezení řešení je bezpodmínečně nutné sdílet veškeré

informace, nejlépe v čase, kdy vznikají. Jako klíčovou vidí proaktivní přístup centrálních orgánů státu a odpovědné výkonné agentury a především hledání a nabízení odpovídajících kompenzací pro území, které projekt už ve fázi průzkumů a výběru ovlivňuje.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4120047&id_org=450008